

Til

Barne- og familieminister Toppe

Barne- og familiedepartementet
postmottak@bfd.dep.no
Akersgata 59
0180 Oslo

Oslo, 21. november 2023

Oppfølging av møtet med minister Toppe og departementet 18. oktober med Norsk Fosterhjemsforening

Vi takker for møtet og kommer her som avtalt tilbake med vår tilbakemelding på spørsmål stilt i møtet i anledning regler om flytting og uttalerett, samt vårt syn når det gjelder rett til å klage på oppsigelse av fosterhjemsavtalen.

- *Vi ber om et nytt møte med departementet i desember eller tidlig i januar for å presentere våre forslag til lovregler for styrkede prosessuelle rettigheter i anledning samvær, flytting, innsynsrett i barnevernssaken underveis i fosterhjemsforholdet, og tilbakeføring.*

1. Først noen overordnede innspill

Vi anmoder at du som barneminister nå tar grep og styrker fosterbarns rettsikkerhet gjennom å gi fosterforeldre styrkede prosessuelle rettigheter i barnevernloven gjennom det lovforslaget som skal fremmes i 2024.

En stor utfordring for rettssikkerheten på fosterhjemsfeltet har vært at fosterhjemsavtalen kun har vært ansett som en privatrettslig avtale til tross for at det her er store innslag av utøving av offentlig myndighet. Vi er glade for at departementet har lagt om sitt juridiske syn på fosterhjemsavtalen, i departementets skriv av september, og at det dermed er klageadgang på en rekke avgjørelser. Dette må også gjelde oppsigelse av fosterhjemsavtalen, se nærmere pkt. 3.

I dag er fortsatt fosterforeldres prosessuelle rettigheter ikke utformet slik at de ivaretar det helt spesielle oppdraget fosterhjem har, og hensynet til barnets beste. Barn plasseres i fosterhjem for at det skal utvikles relasjoner og tilknytning mellom fosterforeldre og fosterbarn som gjør at barnet får god utvikling. Det vil etter hvert kunne utvikle seg et familieliv som har krav på vern iht EMK art 8, og Norge er forpliktet til å utforme prosessuelle rettigheter for å kunne gjøre rettigheten effektiv. Et slikt vern er ikke ivaretatt i dag.

Dersom Norge ønsker å rekruttere fosterhjem må dagens situasjon endres.

Vi er kjent med mange barnevernssaker hvor det gjøres stor urett mot barna, grunnet at fosterforeldre i dag har meget begrensede prosessuelle rettigheter til å sikre sakens fulle opplysning og til å klage på uriktige avgjørelser som gjelder barna. Som Skivenes utvalget påpekte har barn som flyttes ut av foreldrehjemmet en meget dårlig rettssikkerhet. Barna selv har jo liten mulighet til å delta i saksbehandlingen /ha klagerett før de er gamle nok til å få selvstendige partsrettigheter. Barna trenger at det er noen som kan stå på for dem der barneverntjenesten/ systemet svikter å ivareta barnets beste. Mange barn i fosterhjem har ikke, som andre barn i Norge, foreldre som kan ivareta denne rollen. Barna trenger da at fosterforeldre kan stå på for dem, men det har ikke fosterforeldre prosessuell rett til i dag. Det gjør at mange fosterforeldre ikke ønsker å anbefale andre å bli fosterforeldre, når de opplever saker der barnet utsettes for skade, og uten rettigheter til å kunne ivareta barnets sak. Dette har foreningen gjentatte ganger påpekt i høringsinnspill.

Vi peker på at det å styrke prosessuelle rettigheter for fosterforeldrene vil gi rett til å opplyse saken, og delta i prosess for å bidra til å belyse hva som er barnets beste, slik at avgjørelsesorganet kan treffe avgjørelse på et mest mulig opplyst grunnlag når man tar stilling til om for eksempel lovens vilkår for flytting er oppfylt etter barnevernlovens § 5-5. Prosessuelle rettigheter gir ingen rett til å bestemme utfallet av saken.

Det er i senere tid kommet juridisk teori som gir juridisk veiledning på temaet fosterforeldres prosessuelle rettigheter. Vi viser til den nye boken om barnevernloven kap. 11 av Stang/ Sandberg og master oppgave av Hoftun skrevet med veiledning fra Sandberg. Her påpekes et stort behov for styrkede prosessuelle rettigheter for fosterforeldre for å bringe dagens regelverk i samsvar med EMK art 8, samt å utforme et regelverk som ivaretar barnets beste. Professor Emerita Alice Kjellevoid har også skrevet om temaet. Dette er eldre litteratur (1997), men nå tas det tak i utfordringene hun pekte på.

Sandberg er blant Norges fremste eksperter på juridiske forhold i fosterhjem, professor og ekspert på barnevernsrett og offentlig rett og tidligere konstituert dommer i Høyesterett, og gjennom mange år leder av FNS barnekomite. Sandberg påpeker at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle ordninger det offentlige lager, også når der det lages regulering av fosterhjemmets rettslige stilling. Hun påpeker at det er barna som taper på om denne reguleringen ikke ivaretar fosterhjemmets trygghet og mulighet for å yte god omsorg for barnet.

- *Vi ber om at fosterforeldre gis styrkede prosessuelle rettigheter slik at de kan ivareta barnets beste og sørge for en opplyst saksbehandling. Dette vil også bringe norsk rett mer i tråd med EMK. Det er spesielt behov for at fosterforeldre kan være parter, ikke kun ha klagerett, i flyttesaker (se pkt. 2). Det er også viktig å anse oppsigelse av fosterhjemsavtalen som et enkeltvedtak rettet mot fosterforeldrene (se pkt. 3).*

2. Svar på spørsmål i møtet: Hvordan fungerer reglene om klagerett for fosterforeldre på flyttevedtak, herunder uttaleretten, som ble innført i ny lov?

Foreningen anser at dagens regler om klagerett og uttalerett ikke tilstrekkelig ivaretar hensynet til rettsikkerhet for barnet. Ny barnevernlov presiserer fosterforeldrenes stilling, men styrker ikke fosterhjemmenes prosessuelle stilling i forhold til tidligere. Vi vet at det er mange ikke planlagte flyttinger av barn i barnevernet. Vi antar at sterkere prosessuelle rettigheter for fosterforeldre ville bidratt til færre slike flyttinger.

Uttaleretten fosterforeldre har jf. § 9-8 er ny regel i den nye loven, men vi er usikre på om det innebærer noen praksisendring - forvaltningen har også tidligere hatt alminnelig plikt til å sikre sakens opplysning før vedtak treffes, hvilket burde tilsi å være i kontakt med fosterforeldrene om flyttespørsmålet. Det er imidlertid en nyttig presisering av plikten at den er tatt inn i loven. Skal uttaleretten ha noen reell betydning er det viktig at den kommer tidlig i saken før avgjørelsen er fattet. En stor begrensning av uttaleretten er imidlertid at fosterforeldre ikke har rett til innsyn i saken og uttale seg på et informert grunnlag hvor de settes i stand til å utøve kontradiksjon og påpeke evt. feil og mangler som ligger i saken. Dersom fosterforeldre hadde hatt partsrettigheter hadde de hatt en slik rett til å sette seg inn i saken og uttale seg på et tidlig tidspunkt. Uttaleretten er på ingen måte noen tilstrekkelig rettsikkerhetsgaranti for at barnets beste ivaretas i avgjørelsene.

Fosterforeldres klagerett: Av ny barnevernlov går det frem at fosterforeldre «*kan*» ha en klagerett jf. § 9-8. Dette innebærer ingen styrking av fosterforeldres rettigheter, men en lovfesting av praksis. Dette er en usikker klageadgang, som gir fosterforeldre liten prosessuell trygghet. Klagerettigheten trer først inn *etter* beslutningen om å flytte barnet er truffet; og ofte gjennomført. Barnet er da ofte utsatt for den psykologiske belastningen en flytting er. Fosterforeldre har dermed begrensede rettigheter til å hindre uriktige avgjørelser på et område som gjelder offentlig myndighetsutøvelse og inngripende vedtak. Fosterforeldre må fremsette begjæring for nemnda om å få innvilget klagerett, men har ikke rett til å gjøre seg kjent med avgjørelsen og grunnlaget for den med innsyn i saken – før de evt har fått innvilget klagerett i nemnda, evt i tingretten. Barneverntjenesten har i dag en meget stor makt til å flytte barn ut av fosterhjemmet basert på et rent administrativt vedtak basert på skjønn - som i dag som hovedregel ikke overprøves av noen instans. For barnet kan avgjørelsen være like inngripende som det å flytte ut av foreldrehjemmet. Barnet kan flyttes på dagen ut av fosterhjemmet – for eksempel når barnet er på skolen -og ikke mer komme tilbake til fosterhjemmet. Dette kan skje uten at det er nødvendig ut fra hensyn til liv og helse. Det er ingen akuttregler i loven som hindrer dette. Fosterforeldre og dermed barnet i fosterhjemmet (om det ikke har selvstendige partsrettigheter), har ingen automatisk rett til å få overprøvet vedtaket om at barnet skal måtte flytte ut av fosterhjemmet, der man er uenig i det. Vi vet at fosterforeldre har opplevd trusler fra barneverntjenesten om at de kan tenke seg å begynne å lete etter et annet fosterhjem, om ikke fosterforeldrene går med på det barneverntjenesten vil, for eksempel om de ikke presser barnet på samvær mot barnets vilje. Fosterforeldre kan oppleve de kommer i en meget usikker situasjon der de er uenig med barneverntjenesten om hva som er barnets beste. Mange oppgir at de velger å ligge lavt i terrenget og ikke være uenig med barneverntjenesten, ut fra risiko for at det kan bli flytting av barnet, jf. mer om dette i punkt 3.

Klagerett eller partsrettighet? Barnevernslovutvalget la til grunn som gjeldende rett at fosterforeldre kunne få partsstatus i flyttesaker etter en konkret vurdering, se NOU 2016:16 pkt. 16.4.1.5. Etter Fosterhjemsforeningens oppfatning vil fosterforeldrene i flyttesaker normalt oppfylle vilkårene for å være part i forvaltningsloven. Til tross for dette er vårt inntrykk at fosterforeldre ikke vurderes som mulige parter under barneverntjenestens saksbehandling. Dette er svært uheldig. Man står mye sterkere prosessuelt om man gis partsrettigheter fra starten av prosessen – i stedet for å ha en klagerett, hvor man først kommer inn i saken etter at nemnda eventuelt har innvilget klagerett på vedtaket. En part vil ha krav på alle rettighetene i forvaltningsloven: varsel, rett til innsyn slik at man kan uttale seg på et informert grunnlag, og rett til å kreve overprøving av saken. De prosessuelle rettighetene som følger med partsstatus, er dermed *flere* og kommer på et tidligere stadium i saken. Sandberg påpeker at klagemulighet ikke er god erstatning for partsrettigheter for fosterforeldre i disse sakene. Hun peker på at dette er saker hvor ethvert vedtak påvirker situasjonen fra det tidspunktet de gjennomføres og gjennomføring skjer ofte raskt. Sandberg peker på at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle ordninger det offentlige lager, også regulering av fosterhjemmets rettslige stilling, og peker på at det er barna som taper om ikke denne reguleringen ivaretar fosterhjemmets trygghet og en mulighet til å yte god omsorg for barnet. Vi ber derfor om at fosterforeldre må være part i saker om flytting av barn etter § 5-5 og at dette kommer inn i barnevernloven slik at partsstatus sikres i praksis.

3. Vedrørende spørsmålet om oppsigelse av fosterhjemsavtalen er et enkeltvedtak

Vi er av den oppfatning at fosterhjemsavtalen i sin helhet er å likestille med et enkeltvedtak. I informasjonsskrivet av 25.09.2023 ser det ut til at departementet mener at kun deler av avtalen er å anse som et enkeltvedtak. Vi savner en begrunnelse på hva som gjør at resten av avtalen ikke ble ansett som et enkeltvedtak.

Uavhengig av om departementet velger å bedømme hele eller kun deler av fosterhjemsavtalen som et enkeltvedtak mener vi uansett at en *oppsigelse* av avtalen vil være et enkeltvedtak.. En oppsigelse av hele avtalen innebærer også oppsigelse av de delene som er enkeltvedtak. Det ville være en merkelig situasjon om barneverntjenesten kan si opp hele fosterhjemsavtalen uten at dette kan påklages, og uten at det stilles noen krav til saklig grunn fordi man for eksempel er uenig i fosterforeldres krav til frikjøp, mens fosterforeldre kan klage på avslag på frikjøp så lenge avtalen løper

En logisk konsekvens av dette er at t oppsigelse av avtalen vil utløse forvaltningslovens saksbehandlingsregler for enkeltvedtak

Til spørsmålet om offentlig myndighetsutøvelse og spørsmål om enkeltvedtak foreligger

Avtalens offentligrettslige karakter tilsier at oppsigelse følger de prosessuelle reglene i forvaltningsloven.

Som Barne- og likestillingsdepartementet la til grunn i brev til Bufdir av 20.10.2017 («oktober brevet») er både inngåelse og oppfølging av fosterhjemsavtalen utøvelse av offentlig myndighet. På samme måte som at *inngåelse* av fosterhjemsavtalen er utøvelse av offentlig myndighet, vil også *tvungen oppsigelse* fra barnevernets side være å anse som offentlig myndighetsutøvelse. Et kjennetegn på privatrettslige avtaler er at forvaltningen i prinsippet står i samme stilling som private personer og næringsdrivende, se NOU 2019:5 pkt. 27.3.2.2. Dette er ikke tilfelle her. Det offentlige utøver makt som private aktører ikke har; å bestemme om en familie skal være en fosterfamilie. Formålet med avtalen er å ivareta omsorgsansvaret for et barn det offentlige har overtatt omsorgen for og ivareta barnets beste, jf. Grunnloven § 104, Barnekonvensjonen artikkel 3 og barnevernsloven § 1-3. Dette er noe grunnleggende annet enn avgjørelser knyttet til virksomhet, service, næring osv., se Graver «Alminnelig forvaltningsrett» (2020) s. 373 og NOU 2019:5 pkt. 27.3.2.2. I NOU 2019:5 benyttes fosterhjemsavtalen som et eksempel på en avtale som inngås i samband med eller under utøvelse av offentlig myndighet, se pkt 27.2. Fosterhjemsavtalens offentligrettslige karakter og formål fremheves både av Kirsten Sandberg i boken «Barnevernsrett : en fremstilling, analyse og vurdering av barnevernsloven 2021» pkt. 11.6 og av Olaug Hoftun i «fosterforeldres prosessuelle stilling» (tilgjengelig fra: <https://www.duo.uio.no/handle/10852/96413>).

Ved spørsmålet om oppsigelse skal behandles som et enkeltvedtak kan effektivitets- og rettssikkerhetshensyn spille inn, se NOU 2019: 5 s. 317. Fosterhjemsforeningen mener at å behandle oppsigelse av fosterhjemsavtalen som et vedtak vil ha stor rettssikkerhetsmessig betydning for fosterhjemmene uten å være særlig inngripende i barneverntjenestens effektivitet. Å gi fosterforeldrene forhåndsvarsel, mulighet til innsyn, og kontradiksjon kan bidra til å avverge uønskete brudd i fosterhjemsrelasjonen. Denne prosessen kan forberede både fosterforeldrene og barnet på en eventuell endring i omsorgssituasjonen. Forvaltningslovens unntaksregler vil ivareta barneverntjenestens behov for effektivitet.¹

Å behandle oppsigelse som et enkeltvedtak kan bidra til at avgjørelsen får et korrekt materielt resultat. I tillegg vil det ha en prosessuell egenverdi ved å bidra til å øke fosterforeldrenes tillit til oppsigelsesprosessen og barnevernssystemet. I dag er avtaleforholdet mellom partene ofte preget av en markant styrkeforskjell. Flere av våre medlemmer forteller som tidligere nevnt at oppsigelse av kontrakten brukes som en trussel fra barneverntjenestens side. I Fosterhjemsundersøkelsen av 2023 fremgår det at 35,3 % av fosterforeldrene har hatt samarbeidsvansker/ konflikt med barneverntjenesten. Samarbeidsproblemene knytter seg i 27% av tilfellene til spørsmålet om hva som er barnets behov og hvilke tiltak barnet trenger. Det er videre verdt å merke seg at 34 % av fosterforeldrene er enig eller litt enig i at de er bekymret for at oppdragsgiver sier opp avtalen og flytter barnet hvis det oppstår en konflikt eller samarbeidsproblemer. Dette kan gjøre det utfordrende for fosterforeldrene å dele sin oppfatning av hva som er til barnets beste der denne avviker fra barneverntjenestens oppfatning. Fosterforeldrene har en unik kjennskap til barnet og det er derfor viktig at de kan jobbe for barnets beste. En større trygghet og forutsigbarhet knyttet til oppsigelse av avtalen kan bidra til et stødigere samarbeidsklima til barnets beste.

---

¹ I akutte saker kan en gjøre unntak fra forhåndsvarsling etter forvaltningsloven § 16. Er det opplysninger fosterforeldrene ikke skal ha innsyn i av hensyn til barnet eller barnets foreldre kan disse unntas fra innsyn etter forvaltningsloven § 19.

Vil det ha praktisk betydning om oppsigelse av avtalen anses som enkeltvedtak?

Under møtet med departementet oppfattet Norsk Fosterhjemsforening det slik at departementet var usikre på hvilken praktisk betydning det ville ha å behandle oppsigelse av fosterhjemsavtalen som et enkeltvedtak; særlig hvis fosterforeldre kan ha klagerett på flyttevedtak. For det første er det rettslige utgangspunktet at *dersom* en avgjørelse oppfyller vilkårene for et enkeltvedtak i forvaltningsloven § 2 *er den* å anse som et enkeltvedtak når det handler om utøving av offentlig myndighet. Det krever i tilfelle særskilt lovhjemmel for å *unnta* fra forvaltningsloven når vilkår er oppfylt. For det andre mener vi at ja, det har praktisk betydning at oppsigelse anses som enkeltvedtak. Vi har skissert noen eksempler for å vise dette:

A) Barnevernstjenesten ønsker å fremforhandle nye vilkår

I foreningen har vi sett tilfeller der barnevernstjenesten har sagt opp avtalen med fosterforeldrene, uten ønske om å flytte barnet, for å fremforhandle en ny avtale med andre vilkår. Når barnet allerede bor hos fosterfamilien, vil mange fosterforeldre strekke seg langt for å få i orden en ny avtale. Dette er en usikker rettslig situasjon for barnet og fosterforeldrene. Ved en avtaleinngåelse legger en som utgangspunkt til grunn at fosterforeldrene har akseptert rammevilkårene i avtalen som inngås (slik dere beskriver i informasjonsskrivet). Her kan dermed etablerte fosterforeldre havne i en svekket posisjon. Et annet eksempel er en ungdom som blir 18 år. Her vil typisk barnevernstjenesten si opp avtalen og tilby reduserte vilkår som skal gjelde i ettervernsfasen, selv om det objektivt sett kun er barnets alder som er endret, og ingen endring forøvrig i de faktiske forholdene og arbeidet involvert i omsorgsoppdraget. Det er behov å ha mulighet til å klage på oppsigelse av omsorgsoppdraget for å prøve sakligheten av dette.

B) Fosterforeldrene er uenige i bakgrunnen for oppsigelsen

Det kan forekomme situasjoner hvor oppsigelse av avtalen, etter fosterforeldrenes mening, er usaklig, uforsvarlig eller basert på utenforliggende hensyn. Selv om fosterforeldrene *ikke* ønsker å angripe flyttevedtaket kan det likevel være ønskelig at oppsigelsen behandles som et enkeltvedtak. Fosterforeldrene kan mene at det er til barnets beste å flytte, men basere dette på andre grunner enn barnevernstjenesten f.eks. samarbeidsproblemer. Å behandle oppsigelse som et enkeltvedtak vil gi fosterforeldrene mulighet til kontradiksjon, innsyn i dokumenter om dem og eventuell klagemulighet til statsforvalter. Hvis fosterforeldrene omtales på en ufordelaktig måte, kan de kjenne et behov for å få ryddet opp i dette og få renskrevet navnet sitt. I flyttesaker kan en dermed se for seg et tosporet system. Skal flyttevedtaket overprøves med det formål at barnet skal bli boende i fosterhjemmet fortsatt gjøres dette med sak for barneverns- og helsenemnda. Vi er kjent med at det i en rekke tilfeller ikke fattes flyttevedtak etter § 5-5- selv om barnet flyttes. Disse sakene må og gå for nemnda og manglende vedtak kan ikke hindre en overprøving av flytting av barnet. I sakene hvor kun grunnlaget for oppsigelsen bestrides, kan denne klagen sendes til statsforvalter.

C) Uenigheter knyttet til økonomiske og praktiske aspekt ved oppsigelsen

I informasjonsskrivet legges det til grunn at avgjørelser knyttet til grunnstøtte og utgiftsdekning er enkeltvedtak og kan påklages til statsforvalter. Dette må også gjelde spørsmål knyttet til grunnstøtte og utgiftsdekning (også frikjøp) ved opphør av avtalen. Det kan tenkes å oppstå økonomiske spørsmål både hvis barnet flyttes før oppsigelsestidens utløp, hvis det påløper kostnader i oppsigelsesperioden og hvis barnet bor lenger i det

oppsagte fosterhjemmet enn tre måneder (ved utfordring med å finne nytt bosted). Dette er meget praktiske problemstillinger.

D) Der barnet er frivillig plassert i fosterhjemmet etter § 3-2

Ved frivillige plasseringer foretas det ingen prøving av saken i nemnda. Mulighet for å klage oppsigelse av fosterhjemsavtalen til statsforvalter vil kunne være mulig dersom oppsigelse av fosterhjemsavtalen anses som enkeltvedtak.

[Larvik-saken](#)² dreide seg om en gutt på 5 år som ble tilbakeført til mor på tross av at mor protesterte. Plasseringen i fosterhjemmet var hjemlet som frivillig hjelpetiltak, og spørsmålet om tilbakeføring ble derfor ikke prøvd i nemnda. Forut for tilbakeføringen lå en flere måneder lang konflikt mellom barnevernstjenesten og fosterforeldrene knyttet til økonomi (frikjøp). Etter barnevernstjenesten stanset frikjøp, opplevde fosterforeldrene at de ble nødt til å si opp avtalen. Barnevernstjenesten bestemte seg deretter for at barnet skulle tilbake til mor. Mor uttrykte tydelig at hun ikke var klar for dette. Saken endte med at omsorgen ble overtatt på nytt av en annen barnevernstjeneste. En kan tenke seg at det oppstår tilsvarende saker som Larvik-saken, men hvor det er barnevernstjenesten som sier opp avtalen. Her vil en klagemulighet kunne bidra til å unngå at frivillige plasseringer opphører der dette ikke er til barnets beste, men basert på f.eks. hensyn som kommuneøkonomi.

Til eksemplene i A-D: Å anse oppsigelse som et enkeltvedtak vil være ett steg i riktig retningen og gjøre det tryggere, mer forutsigbart og attraktivt å være fosterforeldre. Dette vil gi barn og fosterforeldre en tiltrengt økning i rettssikkerhet.

4. Avsluttende innspill – hensyn til rettssikkerhet for barn i fosterhjem forutsetter prosessuelle rettigheter for fosterforeldrene, og det haster med å innføre slike rettigheter i Norge:

Barn i fosterhjem er prisgitt at systemet ivaretar barnets rettssikkerhet, og da at fosterforeldre har prosessuelle rettigheter til å stå på for barnet. Barn som har sitt primære familieliv og tilknytning i fosterfamilien kan være svært sårbare i dagens system som ikke har regler som ivaretar barnets rett til familieliv i fosterfamilien iht art 8 i EMK. Et meget graverende eksempel på dette er den [aktuelle og omdiskuterte Stavanger-saken](#)³. Se vedlagt avgjørelsen gjengitt i Lovdata. I saken ble et barn på 11 år, som har bodd i fosterhjemmet i 10 år, tilbakeført til biologisk far, som barnet hadde hatt meget begrenset samvær med. Barnet hadde gitt tydelig uttrykk for at det ønsket begrenset samvær og ville bo i fosterhjemmet og at livet ville bli ødelagt om det ble flyttet fra fosterhjemmet. Barnevernsnemnda vedtok tilbakeføring under dissens -hvor juridisk leder dissenterte og kalte det et risikoprojekt, og de øvrige var i stor tvil, men likevel stemte for at omsorgen for barnet skulle tilbakeføres. Fosteremor som var den barnet hadde tilknytning til hadde levd med i 10 år og opplevde som sin reelle mor - fikk ikke innvilget partsrettigheter, og har ikke rett til innsyn i saken og hadde ikke mulighet for å utøve kontradiksjon. Heller ikke barnet fikk innvilget partsrettigheter i egen sak. Barnet har i etterkant av tilbakeføringen kontaktet Alarmtelefonen for barn og unge flere ganger.

² <https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/xl/barnevernet-flyttet-gutt-tilbake-til-moren-mot-hennes-vilje-1.15762761>

³ Se <https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/8JMeyr/11-aaring-tvangsflyttet-etter-10-aar-i-samme-fosterhjem> og <https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/abnW67/statsforvalter-hoeie-tok-til-orde-for-rettssak-av-hensyn-til-11-aaringen>

Statsforvalteren i Rogaland har mottatt en rekke bekymringsmeldinger knyttet til tilbakeføringen. Saken var opprinnelig bragt inn for tingretten, men barnevernsleder trakk overraskende klagen slik at barnet dermed ble fratatt retten til at domstolen fikk overprøve avgjørelsen, slik barnet tidligere var lovet. Avgjørelsen ble dermed rettskraftig. Barnet ble flyttet akutt uten forberedelse.

Vi har sendt barneministeren et eget varsel om denne saken. Varselet vedlegges på ny her. Dersom barn i fosterhjem skal få ivaretatt sin rett til familieliv i fosterhjemmet og vernet iht EMK art 8, må man sikre at fosterforeldrene har prosessuelle rettigheter til å kjempe i nemnd og domstol for avgjørelser som er til beste for barnet og retten til familielivet i fosterhjemmet, også i tilbakeføringsaker. Etter vår oppfatning - som vi deler med mange andre - er denne saken et meget trist eksempel på at dagens prosessuelle regler ikke ivaretar og sikrer barn i fosterhjem sine rettigheter der forvaltningen og systemet svikter ivaretagelse av barnets beste.

Dersom man vil at barn skal kunne bo i fosterhjem, må rettighet i barnevernlov vesentlig bygges ut slik at disse står i forhold til den enorme investering oppdraget innebærer, og den relasjonen som utvikles. At avgjørelsene som fattes iht fosterhjemsavtalen og som direkte retter seg mot eller gjelder fosterhjemmet blir ansett som enkeltvedtak, er viktig for å sikre overprøving av barneverntjenestens myndighetsutøvelse og forsvarlighet.

Til orientering foreningens høringsvar til Skivenes utvalgets forslag:

<https://www.fosterhjemsforening.no/wp-content/uploads/2023/07/Horingssvar-til-NOU-2023-7-fra-Norsk-Fosterhjemsforening.pdf>

Vi minner om at vi ber om et nytt møte med departementet i desember eller tidlig i januar for å presentere våre forslag til lovregler for styrkede prosessuelle rettigheter i anledning samvær, flytting, innsynsrett i barnevernssaken underveis i fosterhjemsforholdet, og tilbakeføring.

Med vennlig hilsen

Norsk Fosterhjemsforening

Tone Granaas
Generalsekretær

Fagsjef Marianne Oftedahl

Vedlegg:

Utskrift fra Lovdata – Stavanger saken

Varsel brev fra foreningen til barneminister Toppe ad Stavanger saken